

KRAJOWA KONFERENCJA NAUKOWA

ZAGROŻENIA I SPOŁECZNE KONSEKWENCJE PANDEMII
SOCIAL AND POTENTIALLY HARMFUL CONSEQUENCES OF THE PANDEMIC
ONLINE, 19.03.2021 r.

Pandemia COVID-19 wywołała wieloaspektowy kryzys, który wykroczył poza ramy problematyki zdrowia publicznego, ale dotyka również wszelkich innych wymiarów życia zbiorowego, począwszy od kwestii gospodarczych, przez społeczne, polityczne, skończywszy na kulturowych. Zjawisko to już na pierwszy rzut oka zmieniło naszą percepcję otaczającej nas rzeczywistości oraz międzyludzkich interakcji, w wymiarze zarówno prywatnym, jak i publicznym. W o wiele większym stopniu niż dotychczas relacje społeczne zostały uzależnione od technologii a niepewność związana z procesami, na które nie mamy wpływu spowodowała zredefiniowanie życiowych priorytetów oraz ujawniła poziom naszych kompetencji i predyspozycji związanych z potrzebą społecznej solidarności. Tym samym trwała izolacja odbija się na naszej społecznej i psychicznej kondycji. Działania podejmowane w celu przeciwdziałania rozwojowi zakażeń spowodowały największą światową recesję od czasów wielkiego kryzysu, zaś towarzyszące im kontrowersje sprzyjały dezinformacji, ksenofobii i społecznemu wykluczeniu, uwidaczniając szereg nowych problemów i wyzwań. Ponadto, kryzys pandemiczny i gospodarczy, postawił na nowo pytanie o wydolność państw narodowych w zapewnianiu publicznego bezpieczeństwa, ładu i społecznego dobrobytu. Jakie zagrożenia wiążą się z tą sytuacją? Czy jesteśmy w stanie zidentyfikować i przewidzieć ich dynamikę i zakres oddziaływania? Odpowiedzi na te pytania, oraz wiele innych, które wiążą się z powyższą problematyką, będziemy szukali podczas Konferencji nt. „Zagrożenia i społeczne konsekwencje pandemii”, do udziału w której serdecznie Państwa zapraszamy.

KOMITET NAUKOWY

prof. dr hab. Beata Łaciak, Akademia Sztuki Wojennej

płk dr hab. Andrzej Soboń, Akademia Sztuki Wojennej

płk dr hab. Krzysztof Drabik, Akademia Sztuki Wojennej

dr hab. Jolanta Arcimowicz, prof. Uniwersytetu Warszawskiego

dr hab. Katarzyna Borawska-Kalbarczyk, prof. Uniwersytetu w Białymstoku

dr hab. Włodzimierz Chojnacki, prof. Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego

dr hab. Aleksander Kuczabski, prof. Uniwersytetu Gdańskiego

dr hab. Karol Maus, prof. Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolski

dr hab. Piotr Milik, prof. Akademii Sztuki Wojennej

dr hab. Milena Palczewska, prof. Akademii Sztuki Wojennej

dr hab. Andrzej Pieczywok, prof. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

dr hab. Janusz Ropski, prof. Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

dr hab. Cezary Smuniewski, prof. Akademii Sztuki Wojennej

dr hab. Jarosław Solarz, prof. Akademii Sztuki Wojennej

dr hab. Halina Świeboda, prof. Akademii Sztuki Wojennej

dr hab. Kamila Trochowska – Sviderok, prof. Akademii Sztuki Wojennej

dr hab. Ilona Urych, prof. Akademii Sztuki Wojennej

dr hab. Barbara Wiśniewska-Paź, prof. Uniwersytetu Wrocławskiego

dr hab. Remigiusz Wiśniewski, Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku

dr Jakub Bieniek, Akademia Sztuki Wojennej

dr Iwona Błaszczak, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego

ORGANIZATORZY Katedra Edukacji dla Bezpieczeństwa Instytutu Teorii Bezpieczeństwa
Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego Akademii Sztuki Wojennej

Centrum Studiów i Edukacji na rzecz Bezpieczeństwa Uniwersytetu Wrocławskiego

Katedra Bezpieczeństwa Społecznego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji
Narodowej w Krakowie

KOMITET ORGANIZACYJNY

dr Dorota Domalewska – przewodnicząca (d.domalewska@akademia.mil.pl)

dr Marta Gębska

dr Danuta Kaźmierczak

dr Mateusz Kuczabski

dr Marcin Mazurek

dr Marlena Zadorożna

dr Marzena Żakowska

mgr Marta Adamczewska

mgr Maciej Hacaga

mgr Ilona Piotrowska-Michalak (sekretarz konferencji)

KRAJOWA KONFERENCJA NAUKOWA

ZAGROŻENIA I SPOŁECZNE KONSEKWENCJE PANDEMII
ONLINE, 19.03.2021 r.

PROGRAM

08:30 – 09:00 **Poczekalnia, rejestracja uczestników na platformie zdalnej**

09:00 – 09:30 **Otwarcie konferencji**

Dziekan Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego **plk dr hab. Andrzej Soboń**

Dyrektor Instytutu Teorii Bezpieczeństwa WBN ASzWoj
pplk dr Jacek Stempień

Kierownik Centrum Studiów Edukacji na Rzecz Bezpieczeństwa UW, Kierownik Zakładu Socjologii Edukacji Instytutu Socjologii Wydziału Nauk Społecznych UW **dr hab. Barbara Wiśniewska – Paż, prof. UW**

Kierownik Katedry Bezpieczeństwa Społecznego Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN
dr hab. Janusz Ropski, prof. UP

Komunikat organizacyjny – Kierownik Katedry Edukacji dla Bezpieczeństwa Instytutu Teorii Bezpieczeństwa ASzWoj
dr Dorota Domalewska

Sesja plenarna

09:30 – 10:00 **dr hab. Małgorzata Bogunia-Borowska, prof. UJ**

Katastrofa pandemii. Dyskurs naukowy i ekspercki w czasach pandemii koronawirusa. Diagnozy, prognozy i remedia

10:00 – 10:30 **dr Adam Kruk**, producent telewizyjny i filmowy, dziennikarz

Rola mediów w kształtowaniu nastrojów społecznych w czasie pandemii

10:30 – 10:40 Przerwa

10:40 – 12:40 **I Sesja Naukowa w równoległych panelach**

12:40 – 13:10 Przerwa

13:10 – 15:10 **II Sesja Naukowa w równoległych panelach**

15:10 – 15:20 **Zakończenie konferencji**

Prodziekan ds. studenckich Wydziału Bezpieczeństwa Narodowego
dr hab. Ilona Urych, prof. ASzWoj

Kierownik Centrum Studiów Edukacji na Rzecz Bezpieczeństwa UW, Kierownik Zakładu Socjologii Edukacji Instytutu Socjologii Wydziału Nauk Społecznych UW **dr hab. Barbara Wiśniewska - Paź, prof. UW**

Kierownik Katedry Bezpieczeństwa Społecznego Instytutu Nauk o Bezpieczeństwie Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie
dr hab. Janusz Ropski, prof. UP

Panel I Społeczne konsekwencje pandemii

Moderatorzy: prof. dr hab. Beata Łaciak, Akademia Sztuki Wojennej,
dr Marcin Mazurek, Akademia Sztuki Wojennej

10:40	dr hab. Mariola Bieńko, prof. UW <i>Bliskość, dystans, izolacja w czasie pandemii: zmiany w praktykach życia codziennego młodych dorosłych</i>
11:00	dr hab. Remigiusz Wiśniewski, prof. Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku <i>Kształtowanie predyspozycji (e-) osobowościowych i zachowań prospołecznych w czasie pandemii</i>
11:20	dr hab. Bogusław Bembenek, prof. PR, dr Agata Surówka, Politechnika Rzeszowska <i>Strategiczne znaczenie portalu geostatystycznego jako źródła informacji o zagrożeniach i społecznych konsekwencjach pandemii w Polsce</i>
11:40	dr Danuta Kaźmierczak, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie <i>Pokolenie Z w czasie pandemii Covid- 19 - wartości, postawy, zagrożenia</i>
12:00	mgr Ilona Piotrowska-Michalak, Akademia Sztuki Wojennej <i>Znaczenie aktywności fizycznej dla bezpieczeństwa zdrowotnego. Aktywność fizyczna Polaków w czasie pandemii</i>
12:20	Dyskusja

Panel II Zagrożenia społeczne w dobie pandemii

Moderatorzy: dr hab. Cezary Smuniewski, prof. ASzWoj,
dr Dorota Domalewska, Akademia Sztuki Wojennej

10:40	mgr Natalia Zakrzewska, Polska Akademia Nauk <i>Hegel, Adorno oraz dialektyczny rozwój technologii w kontekście zagrożeń wynikających z pandemii</i>
11:00	mgr Karolina Zakrzewska, Uniwersytet Warszawski <i>Pandemiczna transformacja sfery publicznej</i>
11:20	Dominika Tabis, Uniwersytet Jagielloński <i>Zagrożenia bezpieczeństwa społecznego w dobie pandemii wirusa COVID-19</i>
11:40	Sylwia Zubrzycka, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej <i>Kryzys w rodzinie - przemiany współczesnej rodziny w dobie pandemii</i>
12:00	Justyna Marchewka, Uniwersytet Jagielloński <i>Krajobraz po bitwie czy nowy początek. O skutkach pandemii koronawirusa wśród wiernych kościoła katolickiego</i>
12:20	Dyskusja

Panel III Psychologiczne konsekwencje pandemii

Moderatorzy: dr hab. Barbara Wiśniewska - Paż, prof. UW, dr Witold Ostant. Akademia Sztuki Wojennej

10:40	dr hab. Karol Mausch, prof. Akademii im. Jakuba z Paradyża <i>Pandemia COVID-19 jako zjawisko kryzysowe. Aspekty psychospołeczne w kontekście analizy egzystencjalnej</i>
11:00	dr Mateusz Kuczabski, Akademia Sztuki Wojennej <i>Społeczne i psychologiczne skutki izolacji w pandemii</i>
11:20	Amanda Krupińska, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie <i>Wpływ depresji na funkcjonowanie społeczne człowieka</i>
11:40	Karolina Mikusek, Akademia Sztuki Wojennej <i>Wpływ pandemii na stan zdrowia psychicznego w społeczeństwie</i>
12:00	Monika Bujewska, Wyższa Szkoła Bankowa w Bydgoszczy <i>Covid-19- epidemia tęsknoty i samotności zamykającą w przestrzeni zdalnej</i>
12:20	Dyskusja

Panel IV Zagrożenia związane z pandemią w aspekcie międzynarodowym

Moderatorzy: dr hab. Milena Palczewska, prof. ASzWoj, dr Marzena Żakowska, Akademia Sztuki Wojennej

10:40	dr Nataliya Horin (Narodowy Uniwersytet Lwowski imienia Iwana Franki), dr hab. Aleksander Kuczabski, prof. UG <i>Ilościowe i jakościowe zmiany w światowej gospodarce w okresie pandemii COVID-19</i>
11:00	dr Marlena Blicharz, Akademia Sztuki Wojennej <i>Doświadczenia walki z pandemią COVID-19 w Republice Korei</i>
11:20	mgr Ilona Rytel-Baniak, Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach <i>Społeczne konsekwencje pandemii COVID-19 we Francji</i>
11:40	Wioletta Bogusz, Akademia Sztuki Wojennej <i>Wyzwania spowodowane pandemią COVID-19 - studium przypadku Pakistanu</i>
12:00	mgr Joanna Zych, Akademia Sztuki Wojennej <i>Postawy społeczności ultra-ortodoksyjnej wobec kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 ich wpływ na pogłębienie podziałów społecznych w Izraelu</i>
12:20	Dyskusja

Panel V Edukacja w dobie pandemii

Moderatorzy: dr hab. Janusz Ropski, prof. UP,
dr Marlena Zadorożna, Akademia Sztuki Wojennej

10:40	dr hab. Iłona Urych, prof. ASzWoj, dr Barbara Drapikowska, Akademia Sztuki Wojennej <i>Lockdown i studia. Wpływ pandemii na samopoczucie oraz więzi społeczne studentów</i>
11:00	dr Iwona Błaszczak, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego <i>Problemy wykluczenia cyfrowego w edukacji zdalnej</i>
11:20	mgr Izabela Szerszeniewska, Politechnika Częstochowska <i>Przyszłość nauczania w szkolnictwie wyższym</i>
11:40	mgr Grzegorz Całek, Uniwersytet Warszawski <i>Spoleczne skutki edukacji zdalnej w czasie pandemii COVID-19</i>
12:00	Joanna Garbulińska-Charchut, Uniwersytet Rzeszowski <i>Piętno pandemii a psychospoleczny rozwój dzieci w wieku przedszkolnym</i>
12:20	Dyskusja

Panel VI Social and potentially harmful consequences of the pandemic

Moderatorzy: dr hab. Kamila Trochowska - Sviderok, prof. ASzWoj,
dr Przemysław Gasztold, Akademia Sztuki Wojennej

13:10	Elitsa Petrova, Assoc. Prof. Sc. D., Brigadier General Ivan Malamov, Vasil Levski National Military University, Bulgaria <i>The concept of e-learning, the Covid-19 global pandemic and the response of educational systems worldwide</i>
13:30	dr Anna Leszczuk - Fiedziukiewicz, University of Białystok <i>Coronavirus and hate. Manifestations of aggression in society during the pandemic</i>
13:50	dr Dorota Domalewska, War Studies University, Warsaw <i>Polarization in the online debate during the pandemic</i>
14:10	Grace Burdzik, Krzysztof Kieślowski Film School, University of Silesia, Katowice <i>Fake news about coronavirus as a second pandemic: media system and disinformation</i>
14:30	Dyskusja

Panel VII Pandemia w normach prawnych

Moderatorzy: dr hab. Piotr Milik, prof. ASzWoj,
dr Marcin Mazurek, Akademia Sztuki Wojennej

13:10	dr Dorota Kaczorkiewicz, Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim <i>Relacje sąsiedzkie w czasach pandemii w świetle regulacji prawa wykroczeń</i>
13:30	mgr Karolina Palka, Uniwersytet Jagielloński <i>Prawo do sprawiedliwego procesu w czasach pandemii - fikcja czy rzeczywistość?</i>
13:50	mgr Weronika Stawińska, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego <i>Prawne konsekwencje pandemii w aspekcie bezpieczeństwa obywateli</i>
14:10	Weronika Nawracaj, Kacper Mężyk, Uniwersytet Jagielloński <i>Rozdział XI Konstytucji RP – Martwa litera prawa czy niewykorzystany potencjał w maju 2020 roku</i>
14:30	Michał Gębicki (Uniwersytet Śląski) <i>Szczególne rozwiązania w zakresie ochrony najemców i posiadaczy lokali mieszkalnych w dobie pandemii</i>
14:50	Łukasz Hawrylak, Uniwersytet Śląski <i>Regulacje COVID-19 w prawie karnym procesowym. Uwagi na kanwie prawa do sądu oraz prawa do obrony</i>
	Dyskusja

Panel VIII Informacja i dezinformacja w dobie pandemii

Moderatorzy: płk dr hab. Krzysztof Drabik, prof. ASzWoj,
dr Mateusz Kuczabski, Akademia Sztuki Wojennej

13:10	dr hab. Joanna Rak, prof. UAM <i>Opancerzanie demokracji w czasie pandemii jako polityczna konsekwencja kryzysu</i>
13:30	dr hab. Katarzyna Borawska-Kalbarczyk, prof. UB <i>Kompetencje informacyjne młodzieży a ryzyko dezinformacji w dobie pandemii</i>
13:50	dr Juliusz Sikorski, Akademia im. Jakuba z Paradyża <i>Infodemia jako czynnik społecznego zagrożenia</i>
14:10	mgr Piotr Kułakowski, Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie <i>Strategia informacyjna tzw. Donieckiej Republiki Ludowej wobec zagrożeń pandemią COVID 19 w okresie marzec 2020 - luty 2021</i>
14:30	Karolina Wróbel, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej <i>Pandemia koronawirusa - zagrożenie dla komunikacji interpersonalnej?</i>
14:50	Dyskusja

Panel IX Zagrożenia związane z pandemią w aspekcie lokalnym i międzynarodowym

Moderatorzy: dr hab. Halina Świeboda, prof. ASzWoj,

dr Marta Gębska, Akademia Sztuki Wojennej

13:10	dr Tomasz Marcinkowski, Akademia im. Jakuba z Paradyża <i>Unia Europejska wobec kryzysu pandemicznego - działania w obszarze zdrowia publicznego</i>
13:30	mgr Artur Janczuk, Szkoła Główna Handlowa <i>Koncepcja deficytu demokracji w Unii Europejskiej a założenia krajowego systemu zwalczania skutków pandemii wirusa SARS-CoV-2: ukryte zagrożenie dla efektywności polityk publicznych</i>
13:50	mgr Alina Boychuk, European Business Association, Ukraina <i>Partnerstwo geopolityczne Ukrainy i Polski. Koncepcja Międzymorza w czasie pandemii</i>
14:10	Aleksandra Zawiślińska <i>Konsekwencje pandemii dla ludzi przebywających w ośrodkach dla uchodźców</i>
14:30	Paweł Libront, Aleksandra Skwarczek, Wyższa Szkoła Prawa i Administracji w Rzeszowie <i>Polskie społeczeństwo w nowej, pandemicznej rzeczywistości- negatywne skutki i zachowania ludzkie przy pierwszych ofiarach covid-19 na terenie naszej ojczyzny</i>
14:50	Dyskusja

Panel X Służba w czasie walki z pandemią

Moderatorzy: dr hab. Ilona Urych, prof. ASzWoj,

ppłk dr Mariusz Kozioł, Akademia Sztuki Wojennej

13:10	dr hab. Paweł Gromek, prof. SGSP <i>Efekt kaskadowy rozwoju zagrożeń związanych z epidemią</i>
13:30	mgr Danuta Kalinowska, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski <i>Skuteczne działania profilaktyczne Policji w dobie pandemii</i>
13:50	mgr inż. Wojciech Szulc, Akademia Sztuki Wojennej <i>Wpływ pandemii COVID-19 na funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej</i>
14:10	mgr Aleksandra Mariola Kołecka, Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Ostródzie <i>Problematyka radzenia sobie z trudnościami wynikającymi z izolacji społecznej. Umacnianie poczucia własnej wartości poprzez rozwój artystyczny</i>
14:30	Magdalena Owsianka, Piotr Galemba, Akademia Sztuki Wojennej <i>Relacje interpersonalne w czasie pandemii Covid-19. Wyzwania i zagrożenia</i>
14:50	Dyskusja

DODATKOWE INFORMACJE ORGANIZACYJNE

Przewidujemy **publikację** recenzowanej monografii naukowej (Wydawnictwo Akademii Sztuki Wojennej znajduje się na Poziomie I Wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe MEiN, **20 pkt za rozdział**). Publikacja nadesłanej pracy jest bezpłatna. Termin zgłaszania tekstów mija **31 maja 2021 roku**. W przypadku dodatkowych pytań prosimy o kontakt mailowy do dr Doroty Domalewskiej (d.domalewska@akademia.mil.pl).

ABSTRAKTY

Panel I Społeczne konsekwencje pandemii

dr hab. Mariola Bieńko (prof. UW)

Bliskość, dystans, izolacja w czasie pandemii: zmiany w praktykach życia codziennego młodych dorosłych

Bycie w bliskiej relacji stanowi bodziec do rozwoju, życiowe wyzwanie w czasach epidemii wirusa SARS-CoV-2. Jest to dla wszystkich nowa sytuacja obostrzeń, implikujących zmiany w tożsamościowych aspektach życia społecznego, w jakich zarówno jednostki, jak i grupy poszukują i dookreślają siebie. Podstawą prezentacji jest przedstawienie wyników eksploracyjnych badań jakościowych prowadzonych od maja 2020 roku do stycznia 2021 roku. Miały one na celu rozpoznanie najważniejszych pól przeobrażeń, jakim uległa rodzinna i pozarodzinna intymność młodych osób po ogłoszeniu stanu pandemii. Analizowany materiał empiryczny został zebrany w drodze 37 wywiadów indywidualnych (*semi-structured interview*), przeprowadzonych za pomocą internetowych komunikatorów (Facebook Messenger, Zoom, Meet Google, Skype). Istotą badań było poznanie autentycznych przeżyć, doświadczeń i motywów zachowań poprzez odwołanie się do subiektywnego doświadczenia młodych dorosłych biorących udział w badaniu. Przedstawione w prezentacji wyniki obrazują, w jaki sposób kobiety i mężczyźni w wieku od 19 do 28 lat definiują praktyki intymne w czasach epidemii koronawirusa i w jaki sposób próbują adaptować się do zmian w ich życiu codziennym. Przyjęcie perspektywy interpretatywnej jako nadrzędnej ramy analitycznej dla realizowanych badań umożliwiło podjęcie próby pogłębionej rekonstrukcji definiowania i praktykowania w czasach przymusowej izolacji bliskości z członkami rodziny na tle całej gamy praktyk intymnych charakterystycznych dla czasów późnej nowoczesności. Jak podkreślają badacze życia społecznego, okres młodości jest określany jako „demograficznie gęsty”, gdyż w jego trakcie rejestruje się dużo więcej działań oraz relacji niż w jakimkolwiek innym okresie życia. Uzyskane w trakcie wywiadów wypowiedzi dotyczą różnych wymiarów bliskości w życiu codziennym badanych młodych dorosłych, przeobrażeń codziennych zachowań podtrzymujących więzi rodzinne oraz bliskich relacji, temporalnych aspektów codzienności, doświadczanych emocji, źródeł outsourcingu emocjonalnego w czasach pandemii.

dr hab. Remigiusz Wiśniewski (prof. Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku)
Kształtowanie predyspozycji (e-) osobowościowych i zachowań prospołecznych w czasie pandemii

W XXI wieku ludzkość znalazła się po raz kolejny w punkcie zwrotnym. Bez zaangażowania mocarstw, struktur międzykrajowych, paktów następują gruntowne zmiany systemowe obejmujące wszystkie sfery życia jednostek, społeczeństw i państw. Teraźniejszość wymusiła wirtualne myślenie i walkę z niewidocznym wrogiem. Czy potrzeba nam e-liderów? Jak „budować” relacje międzyludzkie on-line? Czy powyższe stanowi istotną wartość społeczną, w której najważniejsza winna być świadomość proobywatelska? Reasumując, opis zawiera analizę postaw, zachowań i cech społecznych oraz zachodzących między nimi koneksji w budowaniu ogólnie definiowanego stanu bezpieczeństwa. Tekst jest próbą scharakteryzowania i oceny panującego stanu, kanonów wiedzy bazowej nie tylko w skupiskach niezamąconego bytu, lecz również w świecie proCOVID-owej inności, w którym trzeba będzie wziąć odpowiedzialność nie tylko za własny pełny rozwój, ale także odpowiedzialność za drugiego człowieka w procesie dochodzenia do wiedzy, zwłaszcza wiedzy użytecznej jako składowej filozofii edukacyjnej.

dr hab. Bogusław Bemberek, prof. PR, dr Agata Surówka (Politechnika Rzeszowska)
Strategiczne znaczenie portalu geostatystycznego jako źródła informacji o zagrożeniach i społecznych konsekwencjach pandemii w Polsce

Wystąpienie konferencyjne charakteryzuje użyteczność portalu geostatystycznego w procesie badań i analiz różnego rodzaju zagrożeń i społecznych konsekwencji pandemii w Polsce. Z jednej strony koncentruje się na współczesnej pandemii koronawirusa, a z drugiej podkreśla znaczenie prognoz społeczno-ekonomicznych w sprawnym podejmowaniu decyzji. Zaprezentowane rozważania naukowe mogą być źródłem inspiracji dla różnych interesariuszy w zakresie sprawnego wykorzystania narzędzi statystycznych w badaniach naukowych i procesie decyzyjnym.

dr Danuta Kaźmierczak (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie)

Pokolenie Z w czasie pandemii Covid-19 - wartości, postawy, zagrożenia

Środowisko człowieka zostało dramatycznie zmienione przez pandemię Covid-19. Człowiek musiał przystosować się do nowych uwarunkowań we wszystkich dziedzinach życia. Celem niniejszego artykułu jest próba odpowiedzi na pytania: Jak te zmiany wpłynęły na jakość życia i postawy młodych ludzi? Jakie zagrożenia ze sobą niosą? Przeprowadzono badania empiryczne na próbie 1310 respondentów należących do pokolenia „Z”, a sformułowane wnioski pozwoliły określić konsekwencje izolacji i funkcjonowania w sieci dla jednostki i całego społeczeństwa, które są jednocześnie newralgiczne dla spójności i bezpieczeństwa społecznego i narodowego.

mgr Ilona Piotrowska-Michalak (Akademia Sztuki Wojennej)

Znaczenie aktywności fizycznej dla bezpieczeństwa zdrowotnego. Aktywność fizyczna Polaków w czasie pandemii

W świetle aktualnych wydarzeń coraz większą rolę odgrywa zdrowie i bezpieczeństwo zdrowotne stanowiące fundament bezpieczeństwa społecznego. Jednym z podstawowych

czynników warunkujących zdrowie jest aktywność fizyczna rozumiana jako dowolna forma ruchu ciała spowodowana skurczami mięśni, przy którym wydatek energii przekracza poziomy energii spoczynkowej. U dorosłego człowieka aktywność fizyczna umożliwia podtrzymanie osiągniętego stanu rozwoju, wspomaga proces przystosowania się do środowiska życia i warunków pracy zawodowej oraz ma znaczenie profilaktyczne i terapeutyczne schorzeń zawodowych i cywilizacyjnych. Miejscami, gdzie osoby dorosłe mogą uprawiać aktywność fizyczną są obiekty służące poprawie kondycji fizycznej. Konsekwencją rozprzestrzeniania się koronawirusa jest zamknięcie tychże obiektów. Dlatego też, celem wystąpienia będzie charakterystyka porównawcza aktywności fizycznej Polaków przed i po wprowadzeniu obostrzeń. Osiągnięcie przyjętego zamiaru wiąże się z rozwiązaniem problemu badawczego sformułowanego w postaci pytania: jaka jest różnica w podejściu Polaków do aktywności fizycznej przed i w trakcie trwania pandemii? Wykorzystane teoretyczne metody badawcze pozwoliły na sformułowanie wniosku, że większość aktywnych fizycznie Polaków nie zmienia swojego podejścia do aktywności bez względu na obostrzenia.

Panel II Zagrożenia społeczne w dobie pandemii

mgr Natalia Zakrzewska (Polska Akademia Nauk)

Hegel, Adorno oraz dialektyczny rozwój technologii w kontekście zagrożeń wynikających z pandemii

Minał już ponad rok od początku globalnego kryzysu wynikającego z rozprzestrzeniającego się wirusa COVID-19. Czas, który minął, sprawił, że chwilowy kryzys przeistoczył się w nową rzeczywistość i odmienił życie każdego z nas. Fundamentalne sfery życia przeniosły się w świat wirtualny, a poleganie na technologii stało się dominujące w codziennej rzeczywistości. W swoim wystąpieniu przedstawię problem relacji człowieka z technologią, analizując go w perspektywie dialektyki techniki na gruncie filozofii społecznej. Wskażę przede wszystkim, co zarówno Hegel, jak i Adorno mogą nam powiedzieć na temat współczesnych zagrożeń związanych z dialektycznym charakterem pracy maszyn, które zdominowały wiele sfer codziennego życia. Analiza wielorakich aspektów techniki w kontekście pandemii jest zarówno konieczna dla koherentnego rozumienia nowej rzeczywistości, jak i pozwala dostrzec alienujące skutki długotrwałego uzależnienia od relacji z technologią, a co za tym idzie zwiększającego się dystansu między człowiekiem a naturą. Z drugiej strony, być może właśnie dzięki pandemii wielorakie filozoficzne spostrzeżenia dotyczące relacji człowiek-maszyna stały się niewątpliwe i naoczne. Szczególnie istotną perspektywę daje nam rozumienie pewnych konsekwencji pandemii przez pryzmat dialektyki *panowania i niewoli* oraz chytryści rozumu, centralnych pojęć myśli nowożytnej. Identyfikacja konkretnych zagrożeń wynikających z długotrwałego procesu izolacji jest fundamentalna dla współczesnego społeczeństwa. Zestawienie dialektyki technologii Hegla i Adorno wskazuje na dwa możliwe wyjścia z obecnego kryzysu społecznego. Problemy poruszane zarówno w *Dialektyce Oświecenia*, jak i *Fenomenologii Ducha* pozostają aktualne i nabierają nowego znaczenia w kontekście coraz częstszego polegania na technologii. Podniesienie pytań filozofów pozwala zbliżyć się do świadomej oceny obecnych zagrożeń zarówno indywidualnych, jak i społecznych.

mgr Karolina Zakrzewska (Uniwersytet Warszawski)

Pandemiczna transformacja sfery publicznej

W tradycji filozoficznej wywodzącej się od Arystotelesa za naturalną konieczność uznaje się stowarzyszenie, którego fundament stanowi *oikos* (ognisko domowe). Opozycyjna wobec niego jest ludzka zdolność do politycznej organizacji, która urzeczywistnia się w *polis*, daje człowiekowi drugą egzystencję - *bios politikos*. Arystoteles zalicza do *bios politikos*: Praxis (Działanie) i Lexis (Mowę) - dzięki nim powstaje dziedzina spraw ludzkich, z której jest wykluczone wszystko co konieczne bądź użyteczne. Wobec tego każdy człowiek należy do dwóch porządków: tego co prywatne i tego co publiczne.

Ukrycia w prywatności potrzebuje ciemna i wstydliva sfera cielesna, związana z koniecznością samego procesu życiowego i z przetrwaniem gatunku. Dlatego ukryte były kobiety i niewolnicy, gdyż ich egzystencja związana była jedynie z mozołem wiecznie powtarzalnej pracy i z koniecznością gatunkowej reprodukcji. Przeciwnieństwem była jasna dziedzina publiczna, w której trzeba było być gotowym do dokonywania wyjątkowych czynów, a nawet zaryzykowania własnego życia, gdyż we wspólnocie równych, odwaga jest cnotą nadrzędną. Istotą nie było życie osobnicze lecz nieśmiertelny świat zbudowany mocą dzielnych czynów obywateli, których aktywność dotyczyła spraw powszechnych, a nie jednostkowych. Przebywanie w sferze publicznej odnosiło się do uniwersaliów tj. nauki, filozofii, polityki, sztuki.

Wyłonienie się sfery społecznej to zjawisko stosunkowo nowe, którego początek zbiegł się z narodzinami epoki nowożytnej i które przybrało kształt polityczny w państwie-narodzie. Istniejący w *polis* podział na publiczną i prywatną sferę życia uległ zatarciu m.in. na skutek przemian strukturalnych związanych z ochroną praw człowieka - sprawy *oikos* stały się troską kolektywną. Jednak mimo, że współcześnie granica między tymi dziedzinami uległa zatarciu były one mimo wszystko odróżnialne. Natomiast w sytuacji pandemicznej granica praktycznie przestała istnieć. Bowiern udział w nauce, edukacji, polityce jest zanurzony w sferze prywatnej do tego stopnia, że podział przestał być zauważalny. Sfera *oikos* (miejsce dotychczas zakryte) stało się areną aktywności w sferze publicznej.

Oczywiście ma to swoje konsekwencje etyczne: trudno budować autorytet, czy zabierać głos publicznie, zadbać o wizerunek jeśli obnażone zostaje nasze uwikłanie ekonomiczne, pozycja, rola w rodzinie, zwłaszcza jeśli status materialny odbiega od wzorcowego. Sprawy dotąd nieistotne w sferze publicznej, jak wygląd „miejsca zamieszkania” wpływa na to jak jesteśmy postrzegani w przestrzeni publicznej. Nasz stan materialny, stan posiadania „swojego prywatnego miejsca” (mieszkania/domu), jak również hierarchia w rodzinie oraz jej status społeczny decyduje również o tym, czy w ogóle możemy brać udział w sferze publicznej, uczestniczyć w edukacji, zabierać głos podczas zajęć na uczelni, brać udział w zebraniach w pracy. Można wręcz zaryzykować tezę, że w pandemii nieposiadanie bezpiecznej sfery prywatnej skutkuje pozbawieniem areny działań publicznych.

Dominika Tabis (Uniwersytet Jagielloński)

Zagrożenia bezpieczeństwa społecznego w dobie pandemii wirusa COVID-19

Bezpieczeństwo społeczne jest jednym z sektorów bezpieczeństwa narodowego. Pojęcie to może być interpretowane w różnorodny sposób, w zależności od badanego czynnika.

W odniesieniu do tematu wystąpienia należy zwrócić uwagę przede wszystkim na aspekty związane z zabezpieczeniem socjalnym obywateli, stosunkami społecznymi, a także praktycznym funkcjonowaniem instytucji państwowych odpowiedzialnych za nadzorowanie i identyfikowanie najważniejszych potrzeb mieszkańców państwa. Niemniej jednak, istotnym aspektem w tej dziedzinie są również relacje między obywatelami a organami władzy, poczucie bezpieczeństwa oraz wpływ „nowej rzeczywistości” na kondycję psychiczną członków społeczeństwa.

Pandemia wirusa COVID-19 w znacznym stopniu zaburzyła ład społeczny na świecie oraz zmusiła do redefinicji istniejących więzi międzyludzkich. Zjawiska takie jak stygmatyzacja społeczna, poczucie niepewności, stres oraz izolacja odbiły piętno na ludzkiej psychice oraz doprowadziły do kryzysu w tej materii.

Celem wystąpienia będzie przedstawienie praktycznego obrazu skutków pandemii koronawirusa na stosunki społeczne, a także kondycję psychiczną współczesnych społeczeństw. Główny nacisk zostanie jednak położony na aktualną sytuację w Rzeczypospolitej Polskiej. Przybliżone zostaną najnowsze badania oraz statystyki w tym zakresie, czynniki dekonstruujące ład społeczny oraz skutki tychże zjawisk w dłuższej perspektywie czasu. Prezentacja zostanie uzupełniona przykładowymi poradami specjalistów. Wystąpieniu będzie towarzyszyć próba odpowiedzi na pytanie w jaki sposób pandemia zmieniła stosunki międzyludzkie oraz jakie są skutki tego zjawiska.

Sylwia Zubrzycka (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)

Kryzys w rodzinie - przemiany współczesnej rodziny w dobie pandemii

Początek wieku XXI implikuje wiele przeobrażeń natury ekonomicznej i gospodarczej, co nie pozostaje bez wpływu na zmiany o charakterze społecznym. Płynna nowoczesność i globalizacja powodują gwałtowne przemiany, które odnoszą się do wszystkich sfer życia i dotyczą wszystkich kategorii ludności bez względu na wiek, pochodzenie czy status społeczny. Efekty tych zmian przejawiają się między innymi we współczesnych systemach wartości.

Pytanie o to, czy obecna rodzina przeżywa kryzys, jest aktualne i istotne. Należy zauważyć, że struktury rodzinne ulegają rozluźnieniu, przebudowie, jak również słabnie znaczenie norm obyczajowych i religijnych. Współczesna rodzina jest coraz mniej spójna, trwała, a przez to mniej efektywna w pełnieniu swoich funkcji. Można założyć, że rodzina przestała być trwałym, stałym, ustalonym układem społecznym.

Celem referatu jest przedstawienie i omówienie determinantów przemian współczesnej rodziny prowadzących do jej kryzysu, takich jak na przykład: wzrost liczby rodzin niepełnych, spadek liczby rodzin z dziećmi, spadek liczby rodzin tworzonych na podstawie zawarcia związku małżeńskiego, wzrost liczby jednoosobowych gospodarstw domowych, spadek liczby gospodarstw wielodzietnych, opóźnienie opuszczania domu rodzinnego przez dorosłe dzieci, opóźnianie tworzenia związków i rodzenia pierwszego dziecka, spadek płodności, deinstytucjonalizacja małżeństwa, destabilizacja małżeństwa, rosnące ryzyko rozpadu związku małżeńskiego, wzrost liczby rozwodów.

Justyna Marchewka (Uniwersytet Jagielloński)

Krajobraz po bitwie czy nowy początek. O skutkach pandemii koronawirusa wśród wiernych kościoła katolickiego

Rzeczywistość koronawirusa przeniosła naszą wiarę w nieco inny wymiar, bardziej wirtualny, dla większości z pewnością zdecydowanie trudniejszy niż ten, w którym funkcjonowaliśmy do czasu rozprzestrzenienia się epidemii. W związku z tym, niezwykle ciekawe wydaje się być zagadnienie dotyczące naszego rozwoju duchowego. Jak w czasie pandemii wyglądała, i wciąż wygląda, nasza wiara? Czy koronawirus oddalił nas od Boga? A może przeciwnie, pomógł nam w odnalezieniu go na nowo?

Podczas mojego wystąpienia chciałabym zwrócić uwagę na konsekwencje, jakie dla naszej duchowości, ale i dla Kościoła jako społeczności wiernych, przyniosło i wciąż niesie doświadczenie epidemii. Obiektem moich zainteresowań są więc zarówno te wewnętrzne przemiany duchowe, jak i te skutki, które bez trudu możemy dostrzec zasiadając w kościelnej ławie.

Panel III Psychologiczne konsekwencje pandemii

dr hab. Karol Mausch (prof. Akademii im. Jakuba z Paradyża)

Pandemia COVID-19 jako zjawisko kryzysowe. Aspekty psychospołeczne w kontekście analizy egzystencjalnej

W definicji kryzysu użycie słów – punkt zwrotny, moment przełomowy – podkreśla, iż jest to stan, który wymaga natychmiastowego działania, rozstrzygnięcia. Kryzys nie musi być zjawiskiem szkodliwym. Trafna reakcja, rozwiązanie kryzysu, przywrócenie równowagi - są także możliwe. Pandemia Covid- 19 jest szczególnym doświadczeniem kryzysowym w historii ludzkości. Kryzys wywołany Pandemią nie musi być zjawiskiem wyłącznie szkodliwym. Trafne reakcje specjalistów, rozwiązywanie kryzysu, przywrócenie równowagi sprzed Pandemii w wielu wymiarach życia- są możliwe. Psychologia kryzysu wskazuje, aby walczyć z nim w wymiarach: fizycznym, osobistym, duchowym i społecznym. Wnioski z Pandemii mogą przyczynić się do pozytywnych zmian w kształtowaniu strategii radzenia sobie z kryzysami przez ludzkość i do zmiany postaw ludzi w odniesieniu do filozofii cywilizacji.

dr Mateusz Kuczabski (Akademia Sztuki Wojennej)

Společne i psychologiczne skutki izolacji w pandemii

Epidemia choroby koronawirusa 2019 (COVID-19), pojawiła się w Wuhan w Chinach, i rozprzestrzeniła się błyskawicznie po innych krajach, wywołując wiele różnorodnych problemów, a przede wszystkim wpływając na bezpieczeństwo zdrowotne w kontekście jednostkowym i populacyjnym oraz zagrażając stabilności funkcjonowania gospodarek. Bez wątpienia pandemia pozostawia trwałe ślady w zdrowiu psychicznym oraz zachowaniach społecznych na całym świecie stając się jednym z fundamentalnych zagrożeń. Już dziś zauważane są objawy zespołu stresu pourazowego w społeczeństwie – wzrasta między innymi lęk antycypacyjny (lęk przed lękiem, boimy się choć nie do końca wiemy czego). Może to być związane z poczuciem niestabilności, niepewności ogólnej towarzyszącej pandemii, izolacji,

koniecznością zmiany planów, czy utraty stabilności zawodowej, a co za tym idzie finansowej. Przede wszystkim odczuwane jest poczucie braku kontroli nad własnym życiem. Wspomniane elementy są stresorami, które w dobie pandemii oddziałują na ludzi jeszcze mocniej. Według badań Covid-19 Peritraumatic Distress Index (CPDI) to kobiety bardziej niż mężczyźni mają nasilony stres psychologiczny podczas epidemii, są bardziej podatne na stres i częściej rozwinęły PTSD. Podobne wyniki były obserwowane również w grupie osób z wyższym wykształceniem. Osoby przebywające na długotrwałej izolacji odczuwają wyczerpanie emocjonalne, zaburzenia depresyjne, stres, drażliwość i cierpią na bezsenność, zaś u osób bezpośrednio zaangażowanych w walkę z COVID-19 z czasem może pojawić się wtórny zespół stresu pourazowego objawiający się m.in. poczuciem winy, tendencją do wycofania z kontaktów społecznych, zaburzeniami snu, koncentracji uwagi, drażliwością czy wybuchami gniewu. Rozpoznaniu psychospołecznych skutków izolacji w pandemii COVID19, poświęcono badania, które przeprowadzono w dniach 1-14 marca 2021 roku. Wyniki składają się na aktualną prezentację i będą podstawą artykułu naukowego.

Amanda Krupińska (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie)

Wpływ depresji na funkcjonowanie społeczne człowieka

Pandemia COVID-19 wywołała spustoszenie w każdej strefie życiowej człowieka. Zmieniła codzienną rutynę każdego z nas, doprowadzając do tragedii w niektórych domach. Skutki pandemii widoczne w gospodarce oraz społeczeństwie będziemy odczuwać przez następne lata. W swoim wystąpieniu skupię się na przedstawieniu wpływu pandemii na psychikę człowieka, a dokładniej wywołanej przez nią depresji. W 2020 roku zwiększyła się liczba osób chorych na depresję oraz prób samobójczych, głównie u nastolatków. W swojej pracy oprę się na przeprowadzonych przez siebie badaniach badawczo - naukowych dotyczących zmian w psychice ludzi, które wpływają na ich życie w społeczeństwie.

Karolina Mikusek (Akademia Sztuki Wojennej)

Wpływ pandemii na stan zdrowia psychicznego w społeczeństwie

Pandemia koronawirusa od ponad roku stanowi jedno z kluczowych zagrożeń dzisiejszego świata. Wieloaspektowość tego zagadnienia odcisnęła swoje piętno na licznych dziedzinach życia codziennego. Wprowadzanie nowych obostrzeń, zmieniające się warunki funkcjonowania w przestrzeni społecznej oraz coraz większa liczba zachorowań stanowią jedynie kilka spośród szeregu skutków pandemii. Działania podejmowane przez światowe organizacje oraz wspólnoty państw są oceniane przez międzynarodową społeczność jako niewystarczające, a wynikające z nich niejasności, stają się głównym powodem dezinformacji, która wzbudza wiele negatywnych emocji. Obecna sytuacja wywarła wpływ przede wszystkim na sferę zdrowia fizycznego. Problemy związane z niewydolnością organizmu, powikłania oraz choroby współistniejące stanowią główne przyczyny rosnących statystyk dotyczących zgonów na świecie. Jednak pandemia koronawirusa nie obejmuje tylko naszej fizyczności. Coraz częściej wspomina się również o psychicznych uwarunkowaniach dotyczących naszego stanu zdrowia. Niepewność oraz lęk związane z przyszłością, cierpienie najbliższych oraz trudna sytuacja materialna to tylko nieliczne przyczyny pogorszenia samopoczucia i utraty kontroli nad emocjami.

Wielu naukowców oraz badaczy postanowiło przyjrzeć się omawianemu zagadnieniu pod kątem sfery psychicznej człowieka. W swoich badaniach zawarli podstawowe pytania dotyczące głównych powodów obniżonego poziomu samopoczucia oraz pogorszenia stanu zdrowia psychicznego wśród społeczeństwa, rodzajów zaburzeń występujących w psychice człowieka oraz możliwości rozwiązania tychże trudności za pomocą konkretnych rozwiązań. Wyniki omawianych publikacji zostały opublikowane przez liczne instytuty oraz przekazane opinii publicznej. Z tego też względu, przedstawione działania skłoniły autorkę do zainteresowania się poważną tematyką. Zebranie wyników wspomnianych badań i dokonanie ich wnikliwej analizy stało się głównym narzędziem badawczym umożliwiającym dogłębne zrozumienie omawianego zagadnienia. Zapoznanie się z przytoczonymi osiągnięciami naukowymi, pozwoliły autorce na opisanie przyczyn oraz skutków, jakie pandemia koronawirusa wywarła na sferę psychiczną społeczeństwa na całym świecie. Równie ważnym aspektem związanym z podjętą tematyką jest omówienie sposobów radzenia sobie z trudną sytuacją pandemiczną.

Monika Bujewska (Wyższa Szkoła Bankowa w Bydgoszczy)

Covid-19- epidemią tęsknoty i samotności zamykającą w przestrzeni zdalnej

Tłumione emocje przez dłuższy czas powodują, że człowiek nie może odreagować napięcia. To wszystko doprowadza do chorób psychicznych, stanów depresyjnych i lękowych. Wybuch szczepu koronawirusa wprowadził ludzi w osłupienie. Na początku nikt nie spodziewał się, że wirus z Wuhan tak szybko zawładnie całym światem. Zawieszenie wszystkich placówek oświatowych było szokiem dla całego społeczeństwa. Całkowita izolacja społeczna, pozostanie w domach okazały się trudne do wytrzymania. Wielokrotne badania i obserwacje pokazały, że podczas trwania izolacji domowej dochodziło do skrajnych, dewiacyjnych czynów na drodze przemocy. Stresujące było to, że zablokowane zostały wszelkie instytucje. Nagle wszystkie działania prowadzono zdalnie. Brak możliwości wyjścia do kina, teatru był całkowicie wstrząsający. Zachowanie dystansu społecznego, obowiązek noszenia maseczki, dezynfekcja spowodowały, że nagle człowiek musiał wpisać te czynności w kanon codziennych aktywności. To wszystko stało się przymusem, ponieważ nikt nie pytał się o zgodę. Znacząco utrudniony dostęp do lekarza i ograniczenie się wizyt lekarskich do rozmów telefonicznych stały się zażenowaniem i irytacją. Podczas trwającej epidemii społeczeństwo podupadało psychicznie.

COVID-19 wstrząsnął całym światem i każdym człowiekiem. Powstające nieustannie bariery i ograniczenia powodują, że człowiek jest niepewny jutra. Zblokowanie i niepewność zakończenia epidemii jest powodem stanów depresyjnych i chorób psychicznych. Czas pandemii pokazał jak ważna jest relacja i bezpośredni kontakt z drugim człowiekiem. Każdy człowiek potrzebuje realnego kontaktu i wyjścia do znajomych. Siedzenie w domu nie wpływa pozytywnie, wręcz rujnuje zdrowie psychiczne. Dlatego warto zadbać o komfort psychiczny. Poddawać się relaksowi. Można słuchać muzyki, podejmować aktywności fizyczne. Bez względu na wybór aktywności, ważne by na chwilę wyłączyć się od przytłaczającego świata i przestać myśleć o epidemii.

Panel IV Zagrożenia związane z pandemią w aspekcie międzynarodowym

**dr Nataliya Horin (Narodowy Uniwersytet Lwowski imienia Iwana Franki),
dr hab. Aleksander Kuczabski, prof. UG**

Ilościowe i jakościowe zmiany w światowej gospodarce w okresie pandemii COVID-19

Przeanalizowano stan światowej gospodarki pod presją pandemii COVID-19, która radykalnie zmieniła trendy w światowej aktywności gospodarczej. Główne cechy wpływu pandemii COVID-19 na światową gospodarkę są niedostatecznie zbadane ze względu na czas trwania pandemii, nieprzewidywalność wydarzeń i niezdolność rządów do kontrolowania sytuacji. Przeprowadzona została analiza ilościowa i jakościowa głównych wskaźników makroekonomicznych dla najważniejszych światowych gospodarek oraz zidentyfikowano główne trendy w gospodarce światowej spowodowane pandemią COVID-19. Ustalono, że największy spadek PKB nastąpił w drugim kwartale 2020 r. z powodu bezprecedensowych blokad i wielu ograniczeń nałożonych w celu walki z rozprzestrzenianiem się koronawirusa. Analizowane są również zmiany w handlu światowym, spadki na giełdach, zmiany w przepływach inwestycji, poziom zatrudnienia, stopy inflacji i dług publiczny. Proponuje się pewne środki zaradcze w ramach polityk krajowych mające na celu przezwyciężenie kryzysu gospodarczego w celu zminimalizowania negatywnych skutków pandemii COVID-19 i poprawy wyników makroekonomicznych światowej gospodarki.

dr Marlena Blicharz (Akademia Sztuki Wojennej)

Doświadczenia walki z pandemią COVID-19 w Republice Korei

Republika Korei była jednym z pierwszych państw po Chinach, w którym wykryte zostały przypadki zarażenia koronawirusem SARS-CoV-2, będącego początkiem trwającej na całym świecie pandemii COVID-19. Pomimo wczesnego pojawienia się wirusa w Republice Korei, kraj wyjątkowo sprawnie poradził sobie z pandemią i stanowił przykład dla państw europejskich, które prowadziły mozolną walkę z utrzymującą się wysoką liczbą zakażeń. Sukces stojący za koreańskim modelem walki z wirusem jest jednak złożoną kwestią. Skutecznym działaniom rządu towarzyszyła inwigilacja obywateli oraz ograniczenie prawa do prywatności czyniąc scenariusz koreański dyskusyjnym.

mgr Ilona Rytel-Baniak (Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach)

Společne konsekwence pandemii COVID-19 we Francji

Epidemia COVID-19 spowodowała kolejne ograniczenie swobód obywatelskich we Francji (wcześniej wprowadzono stan wyjątkowy w obawie przed zagrożeniem terrorystycznym, który utrzymywał się na terenie państwa prawie dwa lata). Władze państwa wymusiły na obywatelach powszechną izolację i wycofanie się z życia społecznego. Wśród mieszkańców Francji pojawił się pogląd czy faktycznie wprowadzane ograniczenia są konieczne, ponieważ zagrażają jednemu z podstawowych praw każdego człowieka, a mianowicie wolności. Do pozostałych społecznych skutków pandemii zalicza się wzrost nierówności społecznej czy konflikty w rodzinach. We Francji, podobnie jak w innych państwach o ustroju demokratycznym, toczy się dyskusja na temat daleko idących restrykcji praw obywatelskich, które zbyt mocno

ograniczają wolność obywateli. Sprzeciw budzi m.in. wprowadzenie stanu zagrożenia epidemicznego, w ramach którego wprowadzono godzinę policyjną na terenie Francji. Izolacja społeczna sprawia, że narastają problemy społeczne obecne przed pandemią (rozwarstwienie społeczne, radykalizmy itp.). Celem wystąpienia jest wskazanie społecznych skutków pandemii we Francji. Do przygotowania wystąpienia wykorzystane zostaną dostępne w sieci akty prawne, artykuły francuskojęzyczne oraz filmy zamieszczone na stronach francuskich organizacji społecznych.

mgr Wioletta Bogusz (Akademia Sztuki Wojennej)

Wyzwania spowodowane pandemią COVID-19 - studium przypadku Pakistanu

Niski poziom edukacji oraz brak świadomości w zakresie stosowania dystansu społecznego oraz higieny rąk w Pakistanie stanowi wyzwanie dla władz Pakistanu podczas działań podejmowanych w ramach przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się koronawirusa. W walce z pandemią nie pomaga także gęstość zaludnienia w kluczowych miastach w kraju. W celu zapobiegania transmisji wirusa wśród społeczeństwa starano się wdrożyć trójstopniowe podejście polegające na śledzeniu kontaktów osób zakażonych, testowaniu i leczeniu chorych na COVID-19. Nagły wybuch pandemii COVID-19 wymusił na władzach kraju wdrożenie krajowego systemu ochrony na wypadek sytuacji kryzysowych, w związku z tym reformy wymagała niedostępna dla wszystkich obywateli służba zdrowia.

mgr Joanna Zych (Akademia Sztuki Wojennej)

Postawy społeczności ultra-ortodoksyjnej wobec kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 ich wpływ na pogłębienie podziałów społecznych w Izraelu

Izraelskie podejście do pandemii COVID-19 pojawia się często w przekazach medialnych jako przykład wyjątkowo udanego zarządzania kryzysem na poziomie narodowym – i rzeczywiście, w wielu kwestiach, takich jak tempo wprowadzania nowych rozwiązań leczniczych czy odsetek zaszczepionych mieszkańców, Izrael jest obecnie światowym liderem. Należy jednak pamiętać, że przebieg pandemii w Izraelu był często niekontrolowany i poważnie oddziaływał na więzi społeczne, co wynikało ze skrajnie różnego podejścia poszczególnych grup religijnych i etnicznych do wprowadzanych obostrzeń. Przyczyną szczególnie zauważalnego pogłębienia i tak już poważnych podziałów społecznych były postawy Haredim (Żydów ultra-ortodoksyjnych) wobec zasad bezpieczeństwa w Izraelu, zwłaszcza podczas pierwszej i drugiej „fali” pandemii.

Społeczność Haredim stanowi ok. 12% populacji Izraela i już przed epidemią wyraźnie odstawała się od reszty społeczeństwa, m.in. poprzez unikanie obowiązkowej służby wojskowej, własny system szkolnictwa religijnego i odmienny styl życia w zamkniętych enklawach. Mimo że Haredim to wciąż niewielki odsetek całej populacji, w pierwszych miesiącach epidemii stanowili między 50% a 70% wszystkich zarażonych nowym wirusem. Oprócz dużej gęstości i gęstego zaludnienia dzielnic ultra-ortodoksyjnych, ten nieproporcjonalny poziom zakażeń wiązał się także z ostentacyjnym ignorowaniem wprowadzonych przez rząd obostrzeń. Takie zachowania w warunkach ścisłego lockdownu, nagłaśniane dodatkowo przez media, zaostrzyły i tak już silny konflikt między świeckimi a religijnymi Izraelczykami, oskarżanymi o celowe roznoszenie wirusa, przedkładanie obrzędów religijnych nad zdrowie i życie innych obywateli oraz nieposzanowanie prawa.

W wystąpieniu poruszone zostaną takie zagadnienia jak przyczyny istniejącego od lat rozłam między społecznością ultra-ortodoksyjną a świeckimi Izraelczykami, wpływ tych podziałów na odmienne podejście do pandemii oraz na problemy organów państwa z zarządzaniem kryzysem wywołanym pandemią COVID-19. Przeanalizowana zostanie skala i przyczyny nagłośnionego przez media ignorowania przez Haredim restrykcji epidemicznych i ich odbiór społeczny, a także możliwy wpływ na dalsze pogłębianie podziałów pomiędzy religijną a świecką częścią społeczeństwa Izraela.

Panel V Edukacja w dobie pandemii

dr hab. Iłona Urych, prof. ASzWoj, dr Barbara Drapikowska (Akademia Sztuki Wojennej)

Lockdown i studia. Wpływ pandemii na samopoczucie oraz więzi społeczne studentów

Celem wystąpienia jest przedstawienie wyników autorskich badań dotyczących funkcjonowania psychospołecznego studentów w dobie pandemii COVID-19 przeprowadzonych w marcu 2021 roku, czyli w prawie rok po ogłoszeniu przez uczelnie przejścia na zdalny tryb nauczania. Punktem wyjściowym jest założenie, iż pandemia i będący jej następstwem lockdown znacząco wpłynął nie tylko na zawodową oraz edukacyjną sferę życia młodych ludzi, ale także na ich sytuację osobistą. Rozumiana jest ona przez pryzmat czynników takich, jak stres życiowy, dobrostan psychiczny, nastrój ogólny, więzi społeczne i możliwość korzystania ze wsparcia innych osób oraz preferencje w zakresie pobierania nauki zdalnej. W wystąpieniu zostanie przedstawione, jak wyżej wymienione kwestie oceniane są przez studentów polskich uczelni

dr Iwona Błaszczak (Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego)

Problemy wykluczenia cyfrowego w edukacji zdalnej

Wprowadzenie zdalnej edukacji stało się w czasach pandemii koniecznością. W oparciu o istniejące badania, autorka chce przeprowadzić analizę licznych problemów i wyzwań związanych z wdrażaniem edukacji zdalnej w polskich szkołach. Ocenie poddana zostanie problematyka dotycząca braku odpowiedniego dostępu do Internetu, sprzętu czy warunków domowych lub kompetencji zarówno uczniów jak i nauczycieli, co sprzyja w dużej mierze wykluczeniu cyfrowemu obu grup. Przedstawiona zostanie interpretacja kluczowych ograniczeń, które należy uwzględnić chcąc prowadzić efektywną edukację zdalną, która nie będzie edukacją wykluczającą. Autorka wskaże, że dotychczasowa cyfryzacja edukacji w Polsce, nie jest jeszcze wystarczająco przygotowana i rozwinięta, tak aby skutecznie i masowo uruchomić kształcenie zdalne.

mgr Izabela Szerszeniewska (Politechnika Częstochowska)

Przyszłość nauczania w szkolnictwie wyższym

Postanowiłam zabrać głos w sprawie przyszłości akademickiego kształcenia. Rok 2020 przechodzi właśnie do historii. Rok wyjątkowy dla nas wszystkich, z przyczyn oczywistych. Zewsząd słyszę głosy, że pandemia spowolniła świat i ludzi. To nieprawda. Koronawirus przyniósł przyspieszenie w wielu dziedzinach życia, także w pracach nad strategiami nauczania

i nowymi narzędziami dydaktycznymi. Czas pandemii okazał się czasem otwarcia oczu i uświadomienia sobie, że edukować można zupełnie inaczej niż dotychczas. Przyszłość nauczania w szkolnictwie wyższym zamyka się w jednym terminie – Internet.

Rzecz fundamentalna – jak przekazać studentom wiedzę skoro nauczyciel akademicki i studenci nie mogą się spotkać jak dotychczas w sali wykładowej? Jaki nośnik informacji wybrać? Może warto wykorzystać popularne, intuicyjne i znane oprogramowania typu Facebook, Messenger, Whatsapp, Skype, czy inne social media. Co stoi na przeszkodzie, aby Internet drugiej generacji zastąpił tradycyjną formę przekazywania treści edukacyjnych? Chyba jedynie ciężąca od wielu lat tradycja i mityczne myślenie o szkolnictwie wyższym. Internet interaktywny to bowiem nie tylko doskonały nośnik informacji, ale także platforma umożliwiająca uczącym się aktywne współtworzenie witryn i serwisów, a przez to skuteczniejsze wyszukiwanie danych, ich ocenę, sugerowanie odnośników i samodzielne umieszczanie treści w sieci.

Szkolnictwo wyższe nie może trwać w odosobnieniu. I to chyba najważniejsza konkluzja przemyśleń o przyszłości nauczania akademickiego. Szkolnictwo wyższe powinno zmieniać się tak, jak zmienia się otaczający świat. Co najmniej nadążać za nim, jeśli nie inicjować pewnych tendencji, zjawisk. Czerpać z najnowszych wynalazków, osiągnięć cywilizacyjnych, natychmiastowej komunikacji, doświadczenia cyfrowej jakości obrazów i dźwięków. Nie powinno być zakładnikiem kosmetycznych reform, pobieżnych zmian. W przeciwnym razie edukacja akademicka skazana będzie na zatracanie się w nowoczesnym świecie, nawet na anachronizm. Wierzę, że edukacja akademicka największe wyzwania ma dopiero przed sobą i że kolejne pokolenia będą studiowały na uczelniach nowej generacji.

mgr Grzegorz Calek (Uniwersytet Warszawski)

Społeczne skutki edukacji zdalnej w czasie pandemii COVID-19

Rok 2020 był pod względem edukacyjnym wyjątkowy za sprawą dominującej w nim edukacji zdalnej wymuszonej pandemią koronawirusa. W swoim wystąpieniu zestawię wnioski wynikające z czterech moich badań zrealizowanych w tym czasie.

Pierwsze, to badanie wśród rodziców dzieci w wieku szkolnym, przeprowadzone po miesiącu zdalnej szkoły (CAWI, N=8250). Rodzice mieli za zadanie wskazać formy edukacji ich dzieci, z którymi zetknęli się w czasie miesiąca zdalnej szkoły, wskazywali najważniejsze problemy, które ich zdaniem związane są z prowadzeniem nauki zdalnej podczas pandemii, ale także aspekty pozytywne takiego sposobu edukacji. Częścią badania było ustosunkowanie się rodziców do przedstawionych stwierdzeń dotyczących między innymi efektywności prowadzonych zajęć, a także szersze spojrzenie na kwestie funkcjonowania systemu oświaty.

Drugie badanie miało miejsce w ostatnim tygodniu roku szkolnego 2019/2020, było prowadzone wśród aktywnych nauczycieli (CAWI, N=1630). Ankietowani mieli spojrzeć na cały okres zdalnego nauczania przez pryzmat dobra dzieci – ich uczniów.

Trzecie badanie zostało przeprowadzone w ostatnich dniach wakacji 2020, wśród rodziców, z wykorzystaniem narzędzia stosowanego w kwietniu br. (CAWI, N=2880). Miało na celu uzyskanie opinii badanych rodziców na temat edukacji zdalnej z dalszej perspektywy czasowej, a ponadto ich stosunek do sposobu prowadzenia nauczania w nowym roku szkolnym.

Ostatnie badanie było badaniem dla rodziców, zrealizowanym z wykorzystaniem wcześniej przygotowanego narzędzia badawczego pod koniec listopada 2020 r., a więc po miesiącu ponownie prowadzonej edukacji zdalnej (CAWI, N=4003).

We wszystkich badaniach znalazły się także pytania otwarte, które pozwoliły uzyskać interesujące dane do analiz jakościowych. Wraz z danymi ilościowymi pozwalają określić dość precyzyjnie, jakie skutki przyniosła edukacja zdalna teraz, a także jakie będą jej skutki społeczne w dłuższej perspektywie.

Joanna Garbulińska-Charchut (Uniwersytet Rzeszowski)

Piętno pandemii a psychospołeczny rozwój dzieci w wieku przedszkolnym

Pandemia koronawirusa wymusiła konieczność odnalezienia się w nowych sytuacjach. Kwestia ta dotyczyła także dzieci w wieku przedszkolnym. W wiosennej odsłonie pandemii COVID-19 dzieci w wieku 2,5-6 lat z dnia na dzień straciły dotychczas znany im obraz świata. W ciągu krótkiego czasu musiały nauczyć się funkcjonować w nowej, bardzo często niezrozumiałej dla nich sytuacji. Izolacja, dystans, wirus - to słowa, które zdały się na długo wejść do ich wciąż kształtującego się słownika. Celem wystąpienia będzie ukazanie najważniejszych zmian, które wraz z pojawieniem się pandemii koronawirusa, dotknęły młodsze dzieci. W wystąpieniu zostanie zawarty również stan obecny oraz prognoza na nadchodzące miesiące.

Panel VI Social and potentially harmful consequences of the pandemic

Elitsa Petrova, Assoc. Prof. Sc. D., Brigadier General Ivan Malamov (Vasil Levski National Military University, Bulgaria)

The concept of e-learning, the Covid-19 global pandemic and the response of educational systems worldwide

The Covid-19 pandemic has led to the closure of most schools and universities worldwide. Many schools have switched to distance learning online through platforms including Zoom, Google Classroom, Microsoft Teams, D2L and Edgenuity. Normally, this raised concerns about the impact of this transition on learners. Authorities have responded globally by imposing travel restrictions, controlling jobs, and closing organizations, businesses, and private institutions. Due to the pandemic in Europe, many countries have restricted free movement among themselves and established border controls. National effects include measures to limit the spread of the disease, such as quarantine and curfew to reorganize, regroup, balancing resources and protection of health of their workers.

dr Anna Leszczuk – Fiedziukiewicz (University of Białystok)

Coronavirus and hate. Manifestations of aggression in society during the pandemic

The COVID-19 pandemic as a new social phenomenon has changed reality and social relations. It has provoked new behaviors, attitudes and emotions. Fears and concerns for life and health have translated into confusion about the ways of thinking and reacting. Aggression during the pandemic in Poland has various causes and forms. It has appeared in the media and in the political and public sphere, as well as in everyday life and in interpersonal relations. Aggression may be treated as a typical reaction to threat, permanent stress (the pandemic lasts more than a year), but also as a result of long-term conflicts in society. New causes of conflict have become

visible and the old ones have changed their dynamics. One form of aggression is hate, a specific type of commenting on behavior or words that involves insulting and discrediting people. Hate has been known from the cyber space (online) so far; now it is entering the public sphere (offline). The research analysis will include: analysis of the content of media messages, public opinion polls, expert statements (desk research). The topic will be presented in the social, psychological, political and media context to prove the hypothesis that the problem of aggression requires an interdisciplinary perspective.

dr Dorota Domalewska (War Studies University, Warsaw)

Polarization in the online debate during the pandemic

The deliberate manipulation of public opinion, the spread of disinformation, and polarization are key social media threats that jeopardize national security. The purpose of this study is to analyze the impact of polarization of the public debate on social media (Twitter, Facebook) during the pandemic in 2020. This investigation takes the form of a quantitative study for which data was collected from the public domains of Facebook and Twitter (the corpus consisted of over 3 mln posts, tweets and comments). The analysis was carried out using a decision algorithm developed in C# that operated on the basis of criteria that identified social bots. The level of polarization was investigated through sentiment analysis. During the analysis, we could not identify automated accounts that would generate traffic, The study shows that the public discourse is not characterized by polarization and antagonistic political preferences. Neutral posts, tweets and comments dominate over extreme positive or negative opinions. Moreover, positive posts and tweets are more popular across social networking sites than neutral or negative ones.

Grace Burdzik (Krzysztof Kieślowski Film School, University of Silesia, Katowice)

Fake news about coronavirus as a second pandemic: media system and disinformation

During outbreak of the SARS-CoV-2 novel coronavirus (COVID-19), the media system has been accompanied by a large amount of misleading information about the virus, and from this perspective 'fake news' has found fertile ground, potentially generating hefty deleterious consequences on health amid a disaster like COVID-19. The repercussions of the 'fake news' have impacted the ability of authorities to effectively deal with the pandemic. The aim of this presentation is to explore the coronavirus 'disinformation' and how journalists and media specialists may seek to address this problem. I detail the scope of the problem and discuss the negative influence that COVID-19 misinformation can have in the population — a problem in and of itself and a problem in the way it aids disinformation producers. My study throws light on the 'fake news' phenomenon in the SARS-CoV-2 pandemic from the media practitioner's perspective.

Panel VII Pandemia w normach prawnych

dr Dorota Kaczorkiewicz (Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim)

Relacje sąsiedzkie w czasach pandemii w świetle regulacji prawa wykroczeń

W czasie kwarantanny społecznej i pracy zdalnej więcej czasu spędzano w domu. Skutkowało to także konfliktami sąsiedzkimi. Czy regulacje prawa wykroczeń, w tym art. 51 kodeksu

wykroczeń przewidujący odpowiedzialność za zakłócanie spokoju, zapewniają skuteczną ochronę?

mgr Karolina Palka (Uniwersytet Jagielloński)

Prawo do sprawiedliwego procesu w czasach pandemii - fikcja czy rzeczywistość?

Referat będzie obejmował proponowane zmiany w przepisach prawnych w związku z epidemią koronawirusa, takie jak rozprawy w formie on-line czy rozpatrywanie spraw na posiedzeniach niejawnych. Jak w tym kontekście pogodzić ze sobą zasadę bezpośredniości, jawnego procesu i prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki? Drugim z kolei przykładem prima facie negatywnych zmian jest propozycja tak zwanych „e-doręczeń”. Czy przyjęcie rozwiązania, zgodnie z którym pismo uważać się będzie za doręczone stronie w momencie otrzymania maila gwarantuje prawo do sprawiedliwego procesu, skoro strona często nie będzie miała możliwości ani szans odpowiedzieć na nie w terminie?

mgr Weronika Stawińska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)

Prawne konsekwencje pandemii w aspekcie bezpieczeństwa obywateli

Zagrożenie, jakie spowodowało na całym świecie rozprzestrzenianie się COVID-19, znalazło niewątpliwie odzwierciedlenie w otaczającej rzeczywistości. O ile w większości przypadków trudne doświadczenie wyzwoliło w społeczeństwie pożądane cechy i zjawiska, takie jak kreatywność, altruistyczne niesienie pomocy innym czy samodoskonalenie się, z drugiej strony, jednocześnie odnotowano dysfunkcyjne zjawiska, przekładające się na poziom bezpieczeństwa obywateli. Do takich zjawisk można zakwalifikować chociażby wzrost cyberprzestępczości. Jest to o tyle istotne zagadnienie, gdyż większość życiowych aktywności przeniosła się do sieci, a zagrożeni pozostają nie tylko prywatni użytkownicy sieci, ale również znaczące przedsiębiorstwa czy podmioty państwowe. W takich okolicznościach, należy podkreślić chociażby jak ważną rolę odgrywają organy ścigania w wykrywaniu przestępnego procederu. Powyższe ma na celu zwiększenie czujności użytkowników Internetu, świadomości prawnej oraz poprawy bezpieczeństwa w Internecie.

Drugą kwestią, na którą należy zwrócić uwagę i która również należy do społecznych konsekwencji pandemii, są zmiany wprowadzone do polskiego porządku prawnego. Naturalnym zjawiskiem jest, że zmiany na poziomie społecznym, znajdują odzwierciedlenie na poziomie tworzonego prawa. Wówczas można stwierdzić, że stanowione prawo odpowiada potrzebom społeczeństwa. Do prawa materialnego i prawa procesowego, wprowadzono bowiem wiele nowatorskich rozwiązań, mających na celu ochronę jednostek, w obliczu zagrożenia COVID-19. Wśród znamienych regulacji wskazać chociażby należy na możliwość przekazania przedmiotów mających znaczenie dla zdrowia podmiotom leczniczym czy możliwość odebrania zeznań od świadka na piśmie. Szczegółowe przybliżenie funkcjonujących rozwiązań i poddanie ich dyskusji akademickiej zapewni zwiększenie świadomości prawnej obywateli oraz pozytywnie wpłynie na zwiększenie poziomu zaufania obywateli do stanowionego prawa.

Weronika Nawracaj, Kacper Mężyk (Uniwersytet Jagielloński)

Rozdział XI Konstytucji RP – Martwa litera prawa czy niewykorzystany potencjał w maju 2020 roku

Tematem wystąpienia jest analiza konstytucyjnych rozwiązań dotyczących stanów nadzwyczajnych i ich uniwersalności. Pandemiczna sytuacja, jaka zaistniała w Polsce w marcu 2020 roku i trwa nadal, zagroziła sprawnemu funkcjonowaniu państwa, a mianowicie nie pozwoliła na przeprowadzenie jednego z najważniejszych wydarzeń współczesnych demokracji, jakim są wybory. W tym kontekście zastanowimy się, czy zaistniała w maju sytuacja epidemiologiczna spełniała wymogi ku temu, by wprowadzić w Polsce stan nadzwyczajny przewidziany w rozdziale XI ustawy zasadniczej.

Z perspektywy kilku miesięcy jako politolodzy postaramy się także przeanalizować czy niewprowadzenie stanu nadzwyczajnego, który przewiduje Konstytucja RP z 1997 miało swoje uzasadnienie, czy też był to polityczny zabieg mający na celu utrzymanie duopolu na polskiej scenie politycznej w postaci Prawa i Sprawiedliwości i Platformy Obywatelskiej. Ponadto autorzy podejmą rozważania nad tym, czy rozdział XI Konstytucji i ustawa o stanie epidemii z 5 grudnia 2008 roku są aktami wymagającymi reform, czy też to, że nie są one w pełni wykorzystywane zależy jest od aktualnego interesu politycznego ekipy będącej u władzy. Na potrzeby pracy autorzy korzystają z literatury z dziedziny politologii i prawa konstytucyjnego. Podstawę analizy stanowią przepisy Konstytucji RP z 1997 roku.

Michał Gębicki (Uniwersytet Śląski)

Szczególne rozwiązania w zakresie ochrony najemców i posiadaczy lokali mieszkalnych w dobie pandemii

Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych stanowi fundament prawidłowego funkcjonowania człowieka we współczesnym świecie. Umożliwia ono efektywną realizację potrzeb zarówno indywidualnych jak i społecznych, pełni też niebagatelną rolę w rozwoju gospodarczym, stwarzając warunki do, chociażby, regeneracji sił.

Kryzys wywołany pandemią COVID-19 uderzył we wszystkie gałęzie gospodarki, ograniczając lub wręcz uniemożliwiając możliwość zarobkowania. Sytuacja taka jest tym bardziej dotkliwa dla osób, które swoje potrzeby mieszkaniowe zaspokajają poprzez najem lokali mieszkalnych. Brak płynności finansowej doprowadzić może do niemożności wywiązania się z obowiązku uiszczenia należności czynszowych. Może to doprowadzić do wypowiedzenia umowy najmu, a w dalszej perspektywie uzyskania nakazu eksmisji a następnie opróżnienia lokalu z osób i mienia na drodze postępowania egzekucyjnego. Dostrzegając zagrożenie w tym leżące, w wielu państwach przyjęto instrumenty mające na celu zapewnienie ochrony osobom dotkniętym kryzysem. Biorąc pod uwagę funkcje socjalne państwa, nie dziwi, że tego rodzaju działania zostały podjęte także przez polskiego ustawodawcę.

Celem wystąpienia jest przedstawienie i dokonanie oceny wybranych instrumentów przyjętych w polskim prawie, które za cel mają ochronę najemców i posiadaczy lokali mieszkalnych w czasie trwania pandemii COVID-19, w tym m.in. czasowego zakazu wypowiedzenia najemcy lokalu mieszkalnego umowy najmu lub wysokości czynszu i wstrzymania eksmisji z lokali mieszkalnych.

Lukasz Hawrylak (Uniwersytet Śląski)

Regulacje COVID-19 w prawie karnym procesowym. Uwagi na kanwie prawa do sądu oraz prawa do obrony

Celem niniejszego referatu jest ukazanie otoczenia prawnego w zakresie istotnych zmian prawnych, wprowadzanych do polskiego systemu prawnego szeregiem ustaw – określanych potocznie i zbiorczo mianem „tarcz antykryzysowych” – w sferze postępowania karnego. Nowelizacje dotychczasowych przepisów mają niebagatelne znaczenie, tak z perspektywy jednostki, jak i interesu publicznego, albowiem mogą wpływać na zakres konstytucyjnego prawa do sądu oraz prawa do obrony.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, iż pandemia COVID-19 nosi ze wszech cech znamiona stanu nadzwyczajnego, który wymaga zastosowania specjalnych środków prawnych dla zagwarantowania poprawnego działania wymiaru sprawiedliwości. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż stan pandemii, szczególnie w pierwszym półroczu 2020 r. dezorganizował pracę sądów. W tym celu, wprowadzono ekstraordynaryjne rozwiązania prawne, które budzą jednakże wiele wątpliwości, zwłaszcza w kontekście zgodności z normami rangi konstytucyjnej.

Regulacje COVID-19 wprowadzają wiele zmian w sposobie prowadzenia procesu karnego, które ograniczają zarówno prawo do sądu, jak i prawo do obrony, ale nie tylko na okres obowiązywania stanu epidemii lub zagrożenia epidemicznego, ale i również na okres późniejszy. W ramach bowiem tzw. „tarczy antykryzysowej” wprowadzono możliwość prowadzenia rozprawy bez fizycznego kontaktu obrońcy z oskarżonym, co uniemożliwia swobodne porozumiewania się z obrońcą, co jest niezbędne dla zagwarantowania prawa do obrony, zwłaszcza wobec dynamiki procesu. W tym kontekście omówione zostaną również inne regulacje wprowadzone do przepisów procedury karnej, takie jak zdalne posiedzenie aresztowe.

Reasumując powyższe, wskazać należy, że przepisy rangi ustawowej, normujące materię postępowania karnego, powinny pozostawać w zgodzie z wartościami oraz zasadami wyrażonymi w Konstytucji RP. Wprowadzone regulacje budzą rozliczne wątpliwości interpretacyjne, co jednak nie przekreśla ich praktycznego wymiaru, dla zmniejszenia zagrożenia epidemicznego.

Panel VIII Informacja i dezinformacja w dobie pandemii

dr hab. Joanna Rak, prof. UAM

Opancerzanie demokracji w czasie pandemii jako polityczna konsekwencja kryzysu

Głównym celem wystąpienia jest zgłębienie struktur semantycznych służących do legitymizacji opancerzania demokracji, stworzonych przez TVP Info, najbardziej opiniotwórcze medium państwowe w Polsce (według Instytutu Monitorowania Mediów), w celu ukazania argumentów za wprowadzeniem nowej demokracji opancerzonej jako sposobu wyjścia z kryzysu politycznego, w czasie pierwszej fali pandemii koronawirusa (marzec-maj 2020). Przyjęto, że mity polityczne były nośnikiem tych struktur semantycznych. Pozwoliły one aktorowi państwowemu uzasadniać i wyjaśniać ograniczenia praw człowieka. Unaoczniają one polityczne konsekwencje kryzysu. Badanie zostało ugruntowane teoretycznie w teorii mitów

Raoula Girardeta i przeprowadzone z wykorzystaniem intertekstualnej jakościowej analizy źródeł – newsów. Ukazuje ono, że mit konspiracji ustanowił podziały społeczne i funkcjonował w dyskursie medialnym wraz z powiązanymi ze sobą mitami o zbawicielu, jedności i złotym wieku. Rząd przyjął rolę zbawiciela, którego misją było ratowanie Polaków „narodu” przed wrogimi „innymi”, narażającymi na niebezpieczeństwo ich życie i zdrowie. Ci obywatele, którzy pragnęli pomocy społecznej i ekonomicznej oraz nie chcieli zostać wykluczonymi ze wspólnoty, musieli podporządkować się woli zbawiciela ograniczającego prawa człowieka. Mit jedności opierał się na wizji Polaków jako bezwyjątkowej grupie bezwzględnych zwolenników rządu, którzy ujawniali i zgłaszali przestępstwa, czyli działania postrzegane jako antyrządowe, dla dobra społeczności. Wszystkie ograniczenia, których przestrzegali Polacy, w tym podejmowane przez nich działania donosicielskie, zorientowane były na dążenie do osiągnięcia złotego wieku silnego państwa, zapewniającego unikalne w pandemicznym świecie bezpieczeństwo społeczne i ekonomiczne.

dr hab. Katarzyna Borawska-Kalbarczyk, prof. UB

Kompetencje informacyjne młodzieży a ryzyko dezinformacji w dobie pandemii

Celem referatu jest przedstawienie wybranych problemów związanych z funkcjonowaniem użytkowników Internetu w świecie cyfrowych informacji. Zasadniczą treścią tekstu będą rozważania dotyczące wybranych cech i przejawów informacji fałszywych czy zmanipulowanych oraz konsekwencji ich odbioru. Rozwijam w wystąpieniu tezę, że źródłem wskazanych trudności i zagrożeń jest niski poziom *information literacy*, wynikający m.in. z niewystarczającego procesu przygotowania uczniów do świadomego, refleksyjnego korzystania z mediów elektronicznych i współtworzenia ich treści. Wskazuję także na znaczenie tzw. cyfrowej mądrości rozumianej jako rozważne wykorzystywanie mediów cyfrowych w procesie pozyskiwania, przetwarzania i tworzenia informacji.

dr Juliusz Sikorski (Akademia im. Jakuba z Paradyża)

Infodemia jako czynnik społecznego zagrożenia

Istotnym czynnikiem oddziałującym na europejską infosferę w czasie pandemii COVID-19 były także działania dezinformacyjne. Emitentem części z nich był rozbudowany system podmiotów działających na zlecenie władz Federacji Rosyjskiej. Aktywność w zakresie walki informacyjnej z cywilizacją zachodnią Federacji Rosyjskiej nabrała na sile w końcu pierwszej dekady XXI wieku. Ma ona silną podbudowę ideologiczną, bowiem rosyjska myślenie geopolityczna, której fundament stanowi przeświadczenie o dążeniach „Zachodu” do skrajnego zmarginalizowania Rosji, co nie tylko w oczywisty sposób ma zagrażać jej międzynarodowej pozycji, ale również uderzać w jej kulturę i wartości. Takie podejście stanowi o silnie konfrontacyjnej polityce informacyjnej Federacji Rosyjskiej. W jej ramach intensywnie rozbudowywane są struktury instytucji prowadzących aktywność na polu dezinformacyjnym, których strategicznym celem jest podważanie wiarygodności instytucji świata zachodniego, więc osłabianie ich pozycji międzynarodowej i wewnętrznej, w tym rzecz jasna Unii Europejskiej jako takiej, ale również jej państw członkowskich, przy jednoczesnym kreowaniu pozytywnego nastawienia do Rosji, co w dłuższej perspektywie ma ułatwić realizację jej geopolitycznych celów. Wyzwanie dla ludzkości, jakie stanowi pandemia COVID-19,

stworzyło dla Federacji Rosyjskiej nowy obszar walki informacyjnej skrzętnie przez nią wykorzystywany.

mgr Piotr Kulakowski (Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie)

Strategia informacyjna tzw. Donieckiej Republiki Ludowej wobec zagrożeń pandemią COVID 19 w okresie marzec 2020 - luty 2021

Celem referatu jest przedstawienie polityki informacyjnej prowadzonej przez władze, organizacje społeczne oraz media tzw. Donieckiej Republiki Ludowej (DRL) wobec zaistniałego tam zjawiska pandemii COVID-19. Wystąpienie skupia się nad problematyką informowania w okresie marzec 2020 - luty 2021 przez wymienione struktury o zagrożeniach związanych z bezpieczeństwem zdrowotnym i społecznym oraz radzenia sobie z nimi w obszarze informacyjnym. Istotnym elementem referatu jest również uwzględnienie kontekstu bezpieczeństwa międzynarodowego w otoczeniu wymienionego obszaru kształtowanego poprzez politykę informacyjną Ukrainy i Rosji jako głównych przeciwników w regionie. Przyjrzenie się informacyjnemu modelowi postępowania przez tzw. DRL wobec COVID-19 może przynieść interesujące spostrzeżenia dotyczące wpływu zagrożeń cywilizacyjnych na kształtowanie się konfliktu o charakterze hybrydowym na obszarze państwa sąsiadującego z Polską.

Karolina Wróbel (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej)

Pandemia koronawirusa - zagrożenie dla komunikacji interpersonalnej?

Od kilku miesięcy życie ludzi nie tylko w Polsce, ale i na całym świecie uległo znaczącej zmianie. Musieliśmy zmierzyć się z nową rzeczywistością, rezygnując z realizacji zamierzonych celów i spełniania swoich marzeń. Wszystko to za sprawą stanu pandemii, który został wprowadzony przez wzgląd na rozprzestrzeniania się koronawirusa. Faktem jest, iż komunikacja została przeniesiona do świata wirtualnego, co, jak się okazuje, jest zagrożeniem dla komunikacji interpersonalnej, która w świetle definicji Nęckiego (1996) jest wymianą werbalnych i niewerbalnych sygnałów, podejmowaną w określonym kontekście i służącą do podnoszenia jakości współdziałania. Ponadto, jest ona procesem społecznym, gdyż odnosi się do minimum dwóch osób, działających we wspólnym, społecznym środowisku (Dobek-Ostrowska, 2006).

We wszelkiego rodzaju opracowaniach, podkreśla się, iż słowa to niewątpliwie ważna składowa komunikacji interpersonalnej, ale nie można pomijać przy tym niewerbalnych sygnałów tj. mowa ciała, mimika twarzy, dystans, dotyk, czy postawa. W tym miejscu zaznaczyć należy, że korzystając z komunikatorów internetowych, w większości przypadków nie widzimy naszego odbiorcy, co może przełożyć się na błędną interpretację komunikatów. Nie sposób nie wspomnieć o barierach komunikacyjnych, do których zalicza się: filtrowanie, różnice w percepcji, chaos informacyjny, emocje, wybiórcze postrzeganie, płęć i dysonans, kształtujący się między przekazem werbalnym a niewerbalnym. Okazuje się, że w bezpośrednim kontakcie, łatwiej jest je dostrzec i przezwyciężyć. W sytuacji komunikacji wirtualnej z kolei, samo dostrzeżenie ich może stanowić niemały kłopot – a bez świadomości barier, nie jesteśmy w stanie podjąć działań, zmierzających do ich eliminacji.

W swoim wystąpieniu chciałabym odpowiedzieć na tytułowe pytanie, dotyczące tego, czy pandemia jest zagrożeniem dla komunikacji interpersonalnej. W referacie zawarte zostaną

również: zakłócenia, bariery, przeszkody oraz istota komunikacji niewerbalnej (emblematy, ilustratory, regulatory, adaptatory), która, można by rzec, od roku nie jest pielęgnowana. W końcowej części prezentacji nie zabraknie zasad związanych z dbaniem o ten istotny, choć czasem niedoceniany, obszar naszego funkcjonowania.

Panel IX Zagrożenia związane z pandemią w aspekcie lokalnym i międzynarodowym

dr Tomasz Marcinkowski (Akademia im. Jakuba z Paradyża)

Unia Europejska wobec kryzysu pandemicznego - działania w obszarze zdrowia publicznego

W odpowiedzi na pandemię koronawirusa SARS CoV-2 Unia Europejska podjęła szereg działań w różnych obszarach polityk. Część z nich dotyczyła także obszaru zdrowia publicznego (pomimo niewielkich kompetencji instytucji unijnych w tym zakresie). Powołanie panelu eksperckiego ds. pandemii, program EU4Health, wsparcie badań nad szczepionkami czy projekt nowej europejskiej strategii farmaceutycznej to tylko niektóre z podjętych inicjatyw. Postawiło to pytanie o uwspólnotwienie tego obszaru polityki. Czy zmiany i działania będące odpowiedzią na kryzys pandemiczny staną się podstawą do zmiany funkcjonowania instytucji UE w zakresie zdrowia publicznego?

mgr Artur Janczuk (Szkoła Główna Handlowa)

Koncepcja deficytu demokracji w Unii Europejskiej a założenia krajowego systemu zwalczania skutków pandemii wirusa SARS-CoV-2: ukryte zagrożenie dla efektywności polityk publicznych

System polityczny Unii Europejskiej skonstruowany jest w sposób odmienny od systemów państwowych. Oznacza to, że jego badanie posiada walor prognostyczny w zakresie przewidywania skutków potencjalnej konwergentnej ewolucji systemów państwowych. Jednym z problemów, które stanowią mogą czynnikiem spowalniający integrację europejską i ograniczający jej zakres jest tzw. deficyt demokracji. Wielu badaczy zgadza się co do tego, że za jego występowanie odpowiada m.in. niemożność pełnego uczestnictwa wyborców w debacie publicznej, ze względu na poziom jej specjalizacji. Specjalizacja polityk publicznych jest zjawiskiem od dawna wyraźnie widocznym również na poziomie krajowym – w sposób naturalny wynika ona z rozwoju naukowo-technicznego. Nie ulega wątpliwości, że podobnie jak na poziomie wspólnotowym, proces ten wiąże się z podnoszeniem progu wejścia do debaty publicznej i ze wzrostem zakresu delegacji kompetencji na bardziej wyspecjalizowane organy wykonawcze.

Pandemia COVID-19 z wielokrotnością oddziaływanie obu tych zjawisk: specyfika problemu utrudnia pełną partycypację wyborców w dyskusji na temat sposobów zwalczania skutków kryzysu. Z kolei konieczność zwiększenia elastyczności i przyspieszenia procesu decydowania i implementacji wymusiła zastosowanie bezprecedensowego zakresu delegacji kompetencji na organy egzekutywy. Wskazaniem wydaje się więc dokonanie przeglądu dotychczasowych koncepcji zjawiska deficytu demokracji w Unii Europejskiej i zestawienie ich z bieżącym przebiegiem procesów decyzyjnych na poziomie krajowym (tutaj: Polski). Autor dokonuje takiego porównania i stawia wniosek mówiący, że hermetyzacja debaty publicznej i zakres delegacji ustawowej stwarzają ryzyko obniżenia poziomu realnej legitymacji władzy. Obniżenie poziomu legitymacji specyficznej i rozporoszonej, zgodnie

z obecnym stanem wiedzy, skutkować może natomiast zmniejszeniem poziomu efektywności polityk państwowych – w szczególności polityk w zakresie zdrowia publicznego, ze względu na ich bliskość przedmiotową. Autor dostrzega więc potrzebę wypracowania drogi reformy systemu zwalczania skutków pandemii COVID-19 w sposób, który zniwelowałby ryzyko obniżenia efektywności tej polityki i umożliwiłby uniknięcie ryzyka dla legitymizacji władzy przy okazji podobnych sytuacji kryzysowych.

mgr Alina Boychuk (European Business Association, Ukraina)

Partnerstwo geopolityczne Ukrainy i Polski. Koncepcja Międzymorza w czasie pandemii

Ukraina, w odróżnieniu od Polski, nie jest ani członkiem Unii Europejskiej, ani NATO. Ponadto, oba kraje ze względu na położenie geograficzne, wspólną historię, podobne problemy transformacyjne oraz zagrożenia geopolityczne są skazane na aktywną kooperację, nawet w formie partnerstwa geopolitycznego. Platformą dla polsko-ukraińskiego partnerstwa może zostać geopolityczna koncepcja Międzymorza. Pandemia COVID-19 jest wielowymiarowym wyzwaniem dla wszystkich krajów świata. Jednym z istotnych, dotąd nieoszacowanych problemów związanych z pandemią pozostaje rozwój współpracy międzynarodowej, który jest szczególnie narażony w stosunku do zachowania partnerskich relacji pomiędzy Polską a Ukrainą.

Aleksandra Zawiślińska

Konsekwencje pandemii dla ludzi przebywających w ośrodkach dla uchodźców

Bezpieczeństwo jest jedną z naczelných potrzeb każdego człowieka. W dobie pandemii poczucie bezpieczeństwa u wielu ludzi zostało zachwiane. Wszyscy mierzymy się z własnymi lękami – strachem przed chorobą, obawą o zaplecze finansowe, negatywnym dla psychiki skutkiem izolacji. Z jakimi problemami mierzą się ludzie mieszkający w ośrodkach dla uchodźców? Jak pandemia koronawirusa wpłynęła na ich sytuację? Sytuacja w ośrodkach dla uchodźców była trudna jeszcze przed pandemią. By powstrzymać rozprzestrzenianie się wirusa niezbędny jest dystans społeczny i częste mycie rąk. Niestety w obozach zazwyczaj brakuje przestrzeni oraz dostępu do czystej wody. Jednak, mimo to, koronawirus nie spustoszył obozów dla uchodźców, tak jak można by się tego spodziewać. Natomiast problemy gospodarcze, z którymi aktualnie mierzy się świat, doprowadziły do zmniejszenia funduszy przeznaczanych na pomoc humanitarną, co przekłada się na jakość życia przesiedleńców, a tym samym na ich poczucie bezpieczeństwa.

Paweł Libront, Aleksandra Skwarczek (Wyższa Szkoła Prawa i Administracji w Rzeszowie)

Polskie społeczeństwo w nowej, pandemicznej rzeczywistości- negatywne skutki i zachowania ludzkie przy pierwszych ofiarach covid-19 na terenie naszej ojczyzny

Codzienny tryb życia przyzwyczaił nas do widoku stale powtarzających się ludzkich zachowań. Czujemy się bezpiecznie nie zwracając uwagi na istniejące zagrożenia. Niestety, jak pokazuje obecna sytuacja epidemiologiczna, nie mamy do tego powodu. Podczas początkowej fazy pandemii, kiedy to Polacy przestali wychodzić z domu zastraszeni wszechobecnym wirusem i licznymi obostrzeniami, wystąpiło uczucie zagrożenia życia lub zdrowia. W takich sytuacjach zachowania ludzkie często stają się irracjonalne i nieprzewidywalne. Społeczny chaos oraz dezinformacja sprawiła, że wiele faktów zostało źle odbieranych lub całkowicie pominiętych.

Spowodowało to wiele dewiacyjnych czynów, powstanie licznych teorii spiskowych oraz ogólne zachwianie poczuciem bezpieczeństwa wśród obywateli. W niniejszej prezentacji ukazano negatywne zachowania, które towarzyszą zaistniałej sytuacji epidemiologicznej w Polsce oraz skutki jej długofalowego oddziaływania na społeczeństwo.

Panel X Służba w czasie walki z pandemią

dr hab. Paweł Gromek, prof. SGSP

Efekt kaskadowy rozwoju zagrożeń związanych z epidemią

Złożoność czynników determinujących funkcjonowanie społeczeństwa w warunkach epidemii skłania ku poszukiwaniu równie złożonych, aczkolwiek oddających specyfikę rzeczywistości sposobów ich badania. Efekt kaskadowy pozwala uchwycić tę złożoność. Dzięki jego uwzględnieniu, można stworzyć ramy poznawcze pod projektowanie działań służących zapewnianiu bezpieczeństwa jednostce ludzkiej, grupie społecznej i całemu społeczeństwu. To nie tyle opcja, co kierunek niezbędny dla racjonalnego zapewniania bezpieczeństwa w obliczu epidemii. Efekt kaskadowy można opisać z wykorzystaniem języka sieci. Natomiast znajomość układu relacji występujących pomiędzy poszczególnymi elementami tejże sieci (zagrożeniami, podmiotami bezpieczeństwa itp.) jest pomocna przy planowaniu działań służących przerywaniu ciągów przyczynowo-skutkowych zdarzeń niekorzystnych. W referacie przedstawiono koncepcję efektu kaskadowego rozwoju zagrożeń związanych z epidemią. Na tej podstawie sformułowano praktyczne wytyczne operacyjne do zastosowania w kierowaniu bezpieczeństwem narodowym RP.

mgr Danuta Kalinowska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, policjantka)

Skuteczne działania profilaktyczne Policji w dobie pandemii

Moim zamysłem na artykuł naukowy dotyczący zagrożeń i społecznych konsekwencji pandemii jest zaprezentowanie różnic pomiędzy tradycyjnymi działaniami profilaktycznymi a zmodyfikowanymi i ograniczonymi działaniami Policji w obszarze prewencji kryminalnej. Tworzenie skutecznej profilaktyki w sposób efektywny i interesujący jest trudną sztuką, jednak jak się okazuje, w dobie zagrożeń pandemicznych trudniejszym zadaniem jest dotarcie do odbiorcy, uaktywnienie go w obszarze kontaktu za pośrednictwem mediów internetowych, czy różnego rodzaju komunikatorów.

Chciałabym wykazać różnice pomiędzy sposobem prowadzenia edukacji profilaktycznej w okresie przed pandemią, a działaniami w dobie pandemii. Różnice te zauważalne są w wielu aspektach m.in.: sposobie i miejscu prowadzenia działań, technikach przekazu i związanych z tym ograniczeniami np. brak meta komunikatu zarówno ze strony nadawcy jak i odbiorcy wynikającego z komunikacji niewerbalnej, brak możliwości prowadzenia swobodnej rozmowy, zmniejszone możliwości udzielania porad pojedynczym osobom w sposób gwarantujący dyskrecję, jednocześnie brak przestrzeni na otwarcie się osób, które potrzebują porady lub pomocy.

Powyższa analiza ma na celu wskazanie trudności w prowadzeniu edukacji dla bezpieczeństwa w dobie pandemii, a zarazem stanowi kanwę do poszukiwania rozwiązań. Cel jest istotny, gdyż ograniczenie lub zmniejszenie oddziaływań prewencyjnych może przełożyć

się na spadek poziomu poczucia bezpieczeństwa i spadek samego bezpieczeństwa wielu grup społecznych, m.in. dzieci i młodzieży, seniorów.

mgr inż. Wojciech Szulc (Akademia Sztuki Wojennej)

Wpływ pandemii COVID-19 na funkcjonowanie jednostek ochrony przeciwpożarowej

Prezentowany referat dotyczy wpływu pandemii COVID-19 na funkcjonowanie jednostek ochrony przeciwpożarowej. Pandemia wywołała wieloaspektowy kryzys, który dotyka wszystkich wymiarów życia zbiorowego, a co więcej jej następstwa uwidoczniają szereg nowych problemów i wyzwań dla służb ratowniczych. Jednocześnie zapewnienie szeroko rozumianego bezpieczeństwa ludziom i ich działaniom mają kluczowe znaczenie dla funkcjonowania i rozwoju społeczeństwa. Bezpieczeństwo bowiem stanowi podstawową potrzebę człowieka.

Referat porusza istotne kwestie dotyczące wpływu pandemii COVID-19 na funkcjonowanie jednostek ochrony przeciwpożarowej, w tym przede wszystkim jednostek organizacyjnych Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej, ale także Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczej Straży Pożarnej. Wprowadzenie nowych rozwiązań i procedur postępowania jedynie ograniczyło negatywny wpływ pandemii COVID-19 na funkcjonowanie jednostek ochrony przeciwpożarowej albowiem utrudnienia wynikające z pandemii odczuwalne są w każdym aspekcie funkcjonowania powyższych służb. Zarówno w obszarze działalności operacyjnej, prewencyjnej, profilaktycznej, edukacyjnej oraz szkoleniowej zaszły istotne zmiany mające na celu ograniczenie skutków pandemii COVID-19.

Zastosowanie metod badawczych, takich jak analiza, porównanie, uogólnianie oraz wnioskowanie pozwalają na wskazanie możliwości poprawy funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej w dobie pandemii.

W dobie pandemii COVID-19 osiągnięcie synergii pomiędzy jednostkami ochrony przeciwpożarowej jest szczególnie ważne dla ochrony życia i zdrowia ludzi, a także mienia i środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem i może przynieść wymierne korzyści dla całego społeczeństwa. Zmiany organizacyjne wprowadzane zarówno w funkcjonowaniu jednostek organizacyjnych Wojskowej Ochrony Przeciwpożarowej, Państwowej Straży Pożarnej i Ochotniczej Straży Pożarnej powinny być poprzedzone szczegółową analizą oraz dyskusją umożliwiającą wybranie najbardziej optymalnych rozwiązań.

mgr Aleksandra Mariola Kolečka (Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Ostródzie)

Problematyka radzenia sobie z trudnościami wynikającymi z izolacji społecznej. Umacnianie poczucia własnej wartości poprzez rozwój artystyczny

Pandemia stanowi wyzwanie dla psychospołecznego systemu funkcjonowania jednostki. Izolacja społeczna niesie ze sobą różnego typu konsekwencje natury fizycznej, neurobiopsychologicznej, społecznej. Celem wystąpienia jest ukazanie wpływu izolacji społecznej na szerokie spektrum funkcjonowania człowieka oraz wskazanie na możliwe sposoby radzenia sobie z negatywnymi efektami pandemii. Podjęta dyskusja skupia się na reperkusjach psychospołecznych związanych z utratą poczucia własnej wartości. Jednym z

możliwych oddziaływań terapeutycznych w tym zakresie jest zaangażowanie jednostki w rozwój artystyczny.

Magdalena Owsianka, Piotr Galemba (Akademia Sztuki Wojennej)

Relacje interpersonalne w czasie pandemii Covid-19. Wyzwania i zagrożenia

Pandemia COVID-19, która dotarła do Polski już przeszło rok temu, wywarła ogromny wpływ na zdrowie publiczne, gospodarkę, szeroko rozumiane bezpieczeństwo państwa, a także na codzienne życie obywateli. Szczególnie widoczny jest jednak jej wpływ na sferę relacji interpersonalnych (zarówno między poszczególnymi grupami, jak również pomiędzy najbliższymi sobie osobami), a także sferę zdrowia psychicznego.

Zachowywanie dystansu społecznego, a co za tym idzie ograniczenie kontaktu twarzą w twarz, spowodowało konieczność komunikacji za pośrednictwem narzędzi umożliwiających kontakt na odległość, które z uwagi na ograniczenie możliwości komunikacji niewerbalnej, nie są w stanie w pełni zastąpić rozmowy „na żywo”. Pozostawanie w domach w ramach tak zwanej izolacji społecznej, również pociągnęło za sobą liczne skutki, zwłaszcza w sferze zdrowia psychicznego. Dla jednych był to czas wyciszenia i uspokojenia, dla innych natomiast czas nieustannego lęku i obawy o własne zdrowie i życie. Mowa tutaj zarówno o osobach obawiających się zakażenia, których strach potęgowały były przez nieprawdziwe informacje podawane w mediach masowego przekazu oraz mediach społecznościowych, jak również (a właściwie przede wszystkim) o osobach będących ofiarami przemocy domowej, które zostały w tym czasie zamknięte ze swoimi oprawcami na zaledwie kilku metrach kwadratowych. W referacie zostaną przedstawione definicje związane z zagrożeniami dla zdrowia psychicznego oraz relacji interpersonalnych, następnie zostaną szczegółowo omówione zagrożenia i wyzwania wynikające z pandemii COVID-19 w tych sferach, a na koniec zostaną przedstawione wnioski i implikacje dla bezpieczeństwa narodowego.